

Тазкия дарслари (100-дарс). Муҳосаба

Image not found or type unknown

13:02 / 29.08.2020 5823

(иккинчи мақола)

Учинчи мақом муҳосаба

Муҳосаба – амалдан сўнг нафсни ҳисоб-китоб қилишдир. Нафсни тергаб туриш ўта фазилатли ишдир. Бу ишга Аллоҳ таоло амр қилган.

Аллоҳ таоло Ҳашр сурасида марҳамат қилади:

لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ مَا نَفْسٌ وَلْتَنْظُرْ أَلَّهَ أَنْفَعُوا أَمْثُوا الَّذِينَ يَتَأْتِيهَا

«Эй иймон келтирганлар! Аллоҳга тақво қилинглар! Ҳар бир жон эртанги кун учун нима тақдим қилганига назар солсин» (18-оят).

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Албатта, қалбимни булут босади. Ва албатта, мен Аллоҳга бир кунда юз марта истиғфор айтаман», дедилар».

Муслим ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Аллоҳ таоло Аъроф сурасида марҳамат қилади:

﴿مُبْصِرُونَ هُمْ فَإِذَا تَذَكَّرُوا الشَّيْطَانَ مِنْ طَائِفٍ مَسَّهُمْ إِذَا اتَّقَوْا الذِّبْنَ إِنَّ

«Қачон тақво қилувчиларга шайтондан бир шарпа етса, улар албатта зикр қиларлар, бас, қарабсанки, улар кўрувчи бўлиб турибдилар» (201-оят).

Ҳазрати Умар розияллоҳу анҳу кеч кирса, ўз оёғига дарра билан ура туриб: «Бугун нима иш қилдинг?» дер экан.

Маймун ибн Меҳрон дейди: «Ўзини ўзи шеригидан кўра қаттиқроқ тергамаган одам тақводорлардан бўла олмайди. Ишни қилиб бўлгандан кейин шериклар бир-бирларини тергайдилар-ку!»

Абдуллоҳ ибн Саломнинг бир боғлам ўтин орқалаб кетаётганини кўрганлар: «Эй Абу Юсуф! Болаларинг ва ғуломларинг кўтарса ҳам бўларди-ку?» дедилар.

«Нафсимни текшириб кўрмоқчи бўлдим, қани, ёқтирармикан ёки йўқми» деди у.

Ҳасан Басрий: «Мўмин киши ўз нафсини Аллоҳ таоло учун тергаб туради. Бу дунёда ўзларини тергаб турган қавмларнинг у дунёда ҳисоби осон бўлади. Бу дунёда ишни ҳисоб-китобсиз қилганларнинг ҳисоби қиёмат кунини машаққатли бўлади», деган.

«Ва маломатчи нафс билан қасам» оятининг тафсирида Ҳасан: «Мўминнинг фақат нафсини маломат қилиб турганини кўрасан: “Бу сўзим ила нимани ирода қилдим?», «Бу еганим ила нимани ирода қилдим?», «Бу ичганим ила нимани ирода қилдим?..» Фожир эса ўзини ўзи тергамай кетаверади», деган.

(Давоми бор)

«Руҳий тарбия» китобидан